

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

‘im targum Onkelos, u-ferushe Rashi u-ve’ur ye-targum Ashkenazi

Sefer Ba-midbar

Premsla, Yitṣḥaq Itsaḥ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 569 [1808 oder 1809]

א

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10257

הַפְּדוּם מֵאֵת הָעֶדְפִים עַל-
 פְּדוּיֵי הַלְוִיִּם : י מֵאֵת בְּכוֹר בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לְקַח אֶת-הַכֶּסֶף הַחֲמִשָּׁה
 וְשִׁשִּׁים וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְאַלְף
 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ : נא וַיְהִי מִשָּׁה
 אֶת-כֶּסֶף הַפְּדוּיִם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
 עַל-פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
 אֶת-מֹשֶׁה : פ שְׂבִיעִי

ד א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה
 וְאֶל-אַהֲרֹן לֵאמֹר : ז נִשְׂא אֶת-

הפרוים קרי ראש אהרן, אונד שפראך : (ז) נעהמעט דיא אנצאהל דער

צום לאועגעלד : פאן דען
 איבערצאהליגען איבער דיא
 דורך דיא לויים אונגעלאז-
 טען : (כ) פאן דען ערוט-
 געבאדהרנען דער קינדער
 ישראל'ן נאם ער דאז זילבער :
 געמליך טויזענד דריי-
 הונדערט פינף אונד זעכציג
 שקל, נאך דעם געוויכטע
 דען הייליגטהומן : (כא) דיזען
 זילבער, דאז איין לאועגעלד
 וואר, גאב משה דעם אהרן
 אונד זיינען וואהנען, אויף
 בעפעהל דען עוויגען : וויא
 דער עוויגע משה געבאטען
 האטטע :

ד (א) דער עוויגע רעדטע
 מיט משה אונד

תרגום אונקלוס

רש"י

פְּרָקְנָהוּן מִן דִּיתִירֵין עַל פְּרִיקָא לִיִּואִי :
 (ג) מִן בּוֹכְרִיא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְסִיב ית-
 כֶּסֶף אֶלְף וּתְלַת מֵאוֹת וּשְׁתַּיִן וְחֲמִשָּׁה
 סְלַעִין בְּסַלְעֵי קוֹדֶשׁא : (כא) וַיְהִי
 מִשָּׁה ית-כֶּסֶף פְּרִיקָא לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו
 עַל-מִיטְרָא דְרֵי כְּמָא דִּי פִקִּיד יי
 ית-מִשָּׁה :

ד (א) וּמִלִּיל יי עִם מִשָּׁה וּלְאַהֲרֹן
 לְמִיטְרָא : (ג) קַבִּילוּ ית
 חושבן

(מט) העודפים על פדווי הלויים * על אותם
 שפדו הלויים נגוסין : (ג) חמשה ושישים ושלש
 מאות ואלף * כך סכום החשבון חמשת שקלים
 לגלגלת למאתים בכורות אלף שקל * לשבעים
 בכורות שלש מאות וחמשים שקל * לשלש בכורות
 חמשה עשר שקל * אמר כיצד אעשה בכור
 שאומר לו תן חמשת שקלים יאמר לי אני
 מפדווי הלויים מה עשה הביא שנים ועשרים
 אלף פתקין וכתב עליהם בן לוי ומאתים
 ושבעים ושלשה פתקין כתב עליהן ה' שקלים
 בללן וכתב בקלפי אמר להם באו ועלו פתקכם
 לפי הגורל :

ד (ב) נשא את ראש * מנה מהם את

באור

פעול ולא סס : (מט) הפרוים, סס תאר על הכסף כמו שפירשתי והמ"ס נוספת כדרך השמות
 הנגזרים מן הפעלים שתבא בהם אותיות האמנות נוספות, ותמצא צנו"ן נוספת כמו פדון
 נפשו : העדפים על פדווי הלויים, שהיו מרובים על אותן הבכורות שפדו על ידי הלויים
 ענין : (ג) חמשה ושישים ושלש מאות ואלף, כך סכום החשבון חמשת שקלים לגלגלת
 לרע"ג בכורות, אמר משה כיצד אעשה בכור שאומר לו תן ה' שקלים יאמר לי אני מפדווי הלויים
 מה עשה הביאך ב' אלף פתקין וכתב עליהן בן לוי ורע"ג פתקין כתב עליהן ה' שקלים בללן וכתבן
 בקלפי אמר להם באו ועלו פתקיכם לפי הגורל * (רש"י) :

נשא

ראש בני קהת מתוך בני לוי
 למשפחתם לבית אבתם :
 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמַעְלָה
 וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־בָּא
 לְצִבָּא לַעֲשׂוֹת מְלָאכָה בְּאֹהֶל
 מוֹעֵד : וְזֹאת עֲבֹדַת בְּנֵי־קֹהַת
 בְּאֹהֶל מוֹעֵד קֹדֶשׁ הַקְּדוֹשִׁים :
 וּבָא אֶהְרֹן וּבָנָיו בְּנִסְעֵ
 הַמִּחָנֶה וְהוֹרְדוּ אֵת פְּרֻכְתֵּ
 הַמִּסְךְ וְכִסּוּ בָהּ אֶת אֲרֹן הָעֵדוּת :
 וַיִּנְתְּנוּ עָלָיו כֶּסֶף עוֹר תַּחֲשׁ

דער קינדער קהת אונטער
 דען קינדערן לוי בעזאנדערן
 אויף : נאך איהרען געשלעכט
 טערן אונד פאמיליען : (ג) פאן
 דרייסיג יאהר אן אונד דאס
 ריבער , ביז צום פונפציגטען
 יאהרע : ווער צום דינוט
 טיכטיג איזט ביים שטיפטזען
 צעלטע איינע פערריכטונג
 צו האבען : (7) דעם דינוט
 דער קינדער קהת ביים
 שטיפטזעלט : זאלל דאן
 אלל ערהייליגטע אנפערט
 טרויעט ווערדען : (ה) אהרן
 אונד זיינע זאנהע קאמען ,
 ווען דאן לאגער אויפברעכען
 ווילל , נעהמען דען אינגערן
 פאררהאנג אב : בעדעקען
 דאמיט דיא לאדע דען צייג
 ניסען : (ו) של אגען זיא

ופרשו

פערנער איין , איין איינע דעקע פאן חחש פעלל , בריישען

תרגום אונקלוס

רש"י

חושבן בני קהת מגו בני לוי
 לזרעיתיהון לבית אבתהון : (ג) מכר
 תלתין שנין וילעילא ועד בר חמשין
 שנין כל דאתי לחילא למעבר
 עבדתא במשבו ומנא : (7) דין
 פולחן בני קהת במשבו ומנא קודש
 קודשיא : (ה) ויעול אהרן ובנוהי
 במטל משריתא ויפרקון ית פרקתא
 דפרסא ויכסון בה ית ארון דספרותא : (ו) וינתנו עלוהי חופאה דמשך ססגונא

הראויך לעבודת משא והם מבן שלשים ועד בן
 חמשים שנה והפחות משלשים לא נתמלא כמו
 מכאן אמרו בן שלשים לכת והיותר על בן
 חמשים כמו מכחש מעתה : (ד) קדש
 הקדשים - המקודש שכולן הארון והשלחן
 והמנורה והמזבחות והפרכת וכלי שרת :
 (ה) ובא אהרן ובניו ונומר * יכניסו כלכלי
 וכלי לבריתקו המפורש לו בפרש' זו ולא ינטרכו
 הלויים בני קהת אלא לשאת : בנסוע
 המחנה * כשהענין מסתלק הן יודעין שיסעו :
 קערות

ויפרסון

באור

ד (ב) נשא , מקור במקום נוי : (ג) מבן שלשים שנה , בעבוד שהמכין הזה על איתן
 הראויים לעבוד ולמשא לכן לא ימנו כי אם מבן שלשים שאז נתמלא כחם ולא למעלה
 ענין חמשים שאז יחלש כחם : קדש הקדשים , המקודש שכלם הארון והשלחן והמנורה
 והמזבחות וכלי שרת * (ה"י) : (ה) ובא אהרן ובניו בנסע המחנה , אחר נסיעת דגל
 יהוא קודם נסיעת דגל ראובן , וכן מנזאר בפרשת בהעלתך ועימ' שם : והורידו את פרכת
 המסך , הפרכת המכילה

וּפְרָשׁוּ בְּגַד־כְּלֵי־תְּכֵלֶת
 מִלְּמַעְלָה וּשְׂמוֹ בְּדִיּוֹ וְעַל־
 כַּשְׂלַחַן הַפָּנִים יִפְרָשׁוּ בְּגַד תְּכֵלֶת
 וּנְתַנּוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעֻרָת וְאֶת־
 הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמִּנְקִיּוֹת וְאֶת־
 קְשׁוֹת הַנָּסֹךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד
 עָלָיו יִהְיֶה׃ וּפְרָשׁוּ עֲלֵיהֶם
 בְּגַד הַתּוֹקְעֵרֶת שָׁנִי וְכֶסֶף אֲרוֹן
 בְּמִכְסָה עֹר תְּהֵאֵשׁ וּשְׂמוֹ אֶת־
 בְּדִיּוֹ

ברייטען אָבען דאָריבער
 נאָך איין טוך פֿאַן דונקעל=
 בלויאר וואָללע: אונד לעגען
 דיא שטאנגען אָן: (ז) איבער
 דען טיש צו דען שוואַבראָדטן
 ברייטען זײַ אײן טוך פֿאַן
 דונקעלבלויאר וואָללע:
 לעגן דיא שיסעלן, שאַהלען,
 שטיטצען אונד בעדעקנטע
 האַלבראָהרען דאָרויף: דאָז
 טאָגליכע בראָד אָבער זאָלל
 אױף דעם טישע ליגען:
 (ס) ברייטען דאָריבער אײן
 דונקעלראַטהען טוך, שלאָגן
 עז אין אײנע דעקע פֿאַן הַחֵשׁ
 פֿעלל אײן: אונד לעגען
 דיא

תרגום אונקלוס

רש"י

וּפְרָשׁוּ בְּגַד־כְּלֵי־תְּכֵלֶת
 מִלְּמַעְלָה וּשְׂמוֹ בְּדִיּוֹ וְעַל־
 כַּשְׂלַחַן הַפָּנִים יִפְרָשׁוּ בְּגַד תְּכֵלֶת
 וּנְתַנּוּ עָלָיו אֶת־הַקְּעֻרָת וְאֶת־
 הַכַּפֹּת וְאֶת־הַמִּנְקִיּוֹת וְאֶת־
 קְשׁוֹת הַנָּסֹךְ וְלֶחֶם הַתָּמִיד
 עָלָיו יִהְיֶה׃ וּפְרָשׁוּ עֲלֵיהֶם
 בְּגַד הַתּוֹקְעֵרֶת שָׁנִי וְכֶסֶף אֲרוֹן
 בְּמִכְסָה עֹר תְּהֵאֵשׁ וּשְׂמוֹ אֶת־
 בְּדִיּוֹ

באור

בין הקדש ובין קדש הקדשים יורידוהו עין הקדשים שהיתה תלויה בהם וכסו בה את הארון
 (ו) ונהגו עליו, כנוי לזכר כסתר שבעל הארון: בסווי, שם כמו אכס' ואינו פעול סמך:
 בגד כליל חבלה, בעבור נועלות הארון לא היה נראה עליו כסוי עור תחש, אבל היו מכסים
 אותו בצפרכת שהיא המסך לו ומכסים את שניהם בכסוי עור תחש מפני הנשמים ופורשים על
 הכל בגד כליל תכלת מלמעלה שיהיה נראה עליו הנגד הנכבד שהוא כעגס השמים לטוהר,
 אבל בכל שאר הכלים היה נראה עליהם כסוי עור תחש מלמעלה (רמב"ן), והאז"ע פי' ופרשו
 וכבר פרשו על פרכת המסך, ירצה בזה שהיה כסוי עור תחש מומעל לנגד כליל תכלת: ושמו
 בדין, יתקנו הבדים שיהיו יושאים מהעצמות כשעור ראוי לשאת על כתפיהם, כי לא היו
 הבדים מהעצמות כמ"ש בטבעות הארץ יהיו הבדים וגו': (ז) ועל שלחן הפנים, שיעורו
 שלחן לחם הפנים: הקערה ואח הכפח וגו', כלם מצוארים בפרשת מלאכת המסכן: ולחם
 החמיר עליו יהיה, על השלחן עצמו יהיה הלחם עליהם בגד התכלת ושימו על הנגד הזה
 בשלחן כל הכלים ואח"כ יפרשו על הכלים והשלחן בגד תולעת כי לכבוד הלחם שהוא מסודר על
 השלחן כהלכתו יפרשו בגד תכלת להפריש בין השלחן בלחמו ובין הכלים. (לשון הרמב"ן):
 (ח) וכסו אחרו, בכנוי היחיד לפי שכל ידי סריסת בגד תולעת שני בכלל כל הכלים בכלל
 השלחן לפיכך יאמר אחרו על השלחן וכל הכלים בכלל, אבל בסריסת בגד תולעת שני אחר
 ופירשו עליהם בכנוי הרבים כי אלו היה השלחן עם הלחם לנגד והכלים לנגד על ידי הנבל בגד
 תכלת

אין / הנהגה / ב"ח / שטאקאן

במדבר ד

תרגום אשכנזי יט

בְּדֵיּוֹ: ט וּלְקַחְוּ י בְּגֵד הַכֹּהֵן
 וְכִסּוּ אֶת־מִנְרַת הַמָּאֹר וְאֶת־
 גִּרְתֵיהָ וְאֶת־מְלַקְחֶיהָ וְאֶת־
 מַחְתֵיתֶיהָ וְאֶת כָּל־כְּלֵי שְׁמֹנֶה
 אֲשֶׁר יִשְׂרְתוּ־לָהֶם: י וְנָתַנּוּ
 אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־פְּלִיָּה אֶל־מִכְסָּה
 עוֹר תַּחַשׁ וְנָתַנּוּ עַל־הַמּוֹט:
 יא וְעַל י מִזְבַּח הַזֹּהֵב יִפְרְשׁוּ
 בְּגֵד הַכֹּהֵן וְכִסּוּ אֹתוֹ בְּמִכְסָּה
 עוֹר תַּחַשׁ וְשָׂמוּ אֹתֵי־בְדָיו:
 יב וּלְקַחְוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי הַשָּׂרֵת
 אֲשֶׁר

דיא שטאנגן אן: (ט) נעהמען
 איין דונקעלבראיען טוך,
 וויקעלן דאריין דען לייכטער,
 דיא לאמפען, דיא צאנגען,
 דיא אשגעפאסליין: אונד
 אללע אעלגעפאסע, דיא
 דאצו געברויכט ווערדען:
 (י) טהון דען לייכטער אונד
 אללע געראטהע דעוועלבען
 אין איינע דעקע פאן חוש
 פעלל: אונד לעגען ען אויף
 איינע טראגע: (יא) איבער
 דען גילדנען אלטאר ברויטען
 זיא איין דונקעלבראיען טוך,
 וויקעלן איהן אין איינע דעקע
 פאן חושפעלל: אונד לעגען
 דיא שטאנגן אן: (יב) נעהמען
 אללע דינוטגעראטהע,
 וואמיט

תרגום אונקלוס

רשי

אֲדִיחֹזֶהי: (ט) וְיִסְבוּן לְבוּשׁ תְּכֵלֵא
 וְיִכְסּוּן יַת־מִנְרַתָּא דְאַנְהוּרֵי וְיַת־
 בּוּצִינְהָא וְיַת־צִבְתָּהָא וְיַת־מַחְתֵיתָהָא
 וְיַת כָּל מְנֵי שְׁמוּשָׂא דִי יִשְׁמִשׁוּן לָהּ
 בְּהוּן: (י) וְיִתְּנוּ יָתָּהּ וְיַת־כָּל מְנֵהָ
 לְחַזְפָּאָה דְמִשְׁה סְסִגּוּנָא וְיִתְּנוּ עַל
 אֲדִיחֹזֶהי: (יא) וְעַל מִדְּבַחָא דְדָהָבָא
 יִפְרְשׁוּן לְבוּשׁ תְּכֵלֵא וְיִכְסּוּן יָתֵיהּ
 בְּחַזְפָּאָה דְמִשְׁה סְסִגּוּנָא וְיִשׁוּנוּ יַת־אֲדִיחֹזֶהי: (יב) וְיִכְסּוּן יַת כָּל־מְנֵי שְׁמוּשָׂא

כמו אשר יוסף זהם: (ט) מלקחיה כמין
 צבת שמוסף זה את הפתילה לכל כד שירצה:
 מחתותיה כמין כף ושוליה פשוטים ולא
 סגלגלים ואין לה מחיצה לפנים אלא מנדויה
 וקוטה זה את דשן הכרות כשמיטין: כרותיה
 לז"ט ט"ש בלע"ז (כבר מפורש לעיל) שנותנים
 בהן השמן והפתילות: (י) אל מכסה עור
 תחש כמין מרטוף: (יב) את כל כלי השרת
 אשר

באור

תכלת כמו שנארתי בשם הרמב"ן: (ט) ואח גרחה, כתב רש"י לזכ"ש בל"א לאמסין)
 שנותנין בהן השמן והפתילות: ואח כל כלי שמנה, תרגם אונקלוס וית כל מני שמושא,
 ובעיני יפלא מה ראה על ככה בפ"י זה, אם לא שהוקשה לו סגור המאמר הנמשך אשר ישרתו
 לה בהם: (י) אל מכסה עור חוש, כמין מרטוף. (רש"י), וראיתו מדלא אמר וכסו אתם,
 או ופרשו עליהם, ולשון ונתנו אל מכסה משמע שהיה מתוקן לכך כמין גרתק (כלים ל"ג):
 ונתנו על המוט, כי לא היו טבעות בכלי מטרה שיכשאו על ידי בדים: (יב) ולקחו את כל
 כלי השרת, כלי הקטרת שמארתים בהם במופת הפגומי לכך כאמר אשר ישרתו גם בקודש,
 ר"ל

וואמיט מאן אים הייליגטהום
 דען דינוט פֿערוזיהט, לעגן עו
 אין איין דונקעלבלויען טוך,
 וויקעלן זאָלכעו איין אין איינע
 דעקע פֿאָן החשפֿעלל: אונד
 לעגען עז אויף איינע טראַגע:
 (יג) אַלזדען זאָללען זיא דיא
 אַשע פֿאָם אַלטאַר פֿעגען:
 אונד איין פּורפּורפֿאַרבנען
 טוך דאַריבער ברייטען:
 (יד) אַללע זיינע געפֿאַסע
 דרויף לעגען, מיט וועלכען
 מאָן אויף דעמוזעלבען דען
 דינוט פֿאַרוזיהט, פֿפֿאַנגען,
 גאַבעלן, שוויפֿעלן, בעקען,
 אַללעו געראַטרוע דעו
 אַלטאַרו: איינע בעדעקונג
 פֿאָן

אֲשֶׁר יִשְׂרָאֵל יִשְׂרָתוּבְכֶם בְּקֹדֶשׁ וְנָתַנּוּ
 אֶרְבָּגָּד הַכֹּלֵת וְכֶסֶף אוֹרְתָם
 בְּמִכְסָּה עוֹר תַּחֲשׁ וְנָתַנּוּ עַל
 הַמִּזְבֵּחַ: יג וְדִשְׁנוּ אֶת־הַמִּזְבֵּחַ
 וּפְרִשׁוּ עָלָיו בְּגָד אֲרָגְמָן:
 לד וְנָתַנּוּ עָלָיו אֶת־כָּל־כְּלָיו
 אֲשֶׁר יִשְׂרָתוּ עָלָיו בְּהֵם אֶת־
 הַמִּחְתָּת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
 הַיַּעֲיִם וְאֶת־הַמְּזֻרְקָת כָּל כְּלָי
 הַמִּזְבֵּחַ וּפְרִשׁוּ עָלָיו כֶּסֶף עוֹר
 תחש

רש"י

תרגום אונקלוס

אשר ישרתו בם בקודש • בתוך המשכן שהוא
 קדש והן כלי הקטורת שמשרתין בהם במזבח
 הפנימי: (יג) ודשנו את המזבח • מזבח
 הכחוש: ודשנו • יטלו את הדשן מעליו: ופרשו
 עליו בגד ארגמן • ואש שירדה מן השמים
 רבוצה תחת הבגד כארץ בשעת המסעות ואיכה
 שורפתו שהיה כופין עליה פסכתה של נחשת:
 (יד) נוחתות • שבהן חותים גחלים לתרומת
 הדשן העשויה כמין מחבת שאין לה אלא שלש
 מחיצות ומלפניו שאבת את הגחלים: מולגית •
 כנוריות של נחשת שבהן מכין באברים שעל
 המזבח להפכן כדי שיתעכלו ופה ומהר:
 מעים • הם מגרפות ובלע"ז וודי"ל (כבר מבואר
 שמות

די ישמשון בהון בקודשא ויתגון
 ללבוש תכלא ויכסון יתהון בחופאה
 דמשך ססגנא ויתגון ער־אריחיא:
 (יג) ויספון ית קטמא דמדבחה
 ויפרסון ערוהי לבוש ארגון:
 (יד) ויתגון עלוהי ית־כל־מנזוהי די
 ישמשון עלוהי בהון ית־מחתיקא
 ית־צנוריתא וית־מגרפיתא וית־
 מזרקא כל מני מדבחה ויפרסון
 עלוהי חופאה דמשך ססגנא
 וישוון

באור

ר"ל בתוך המשכן: (יג) ודשנו את המזבח, הסרת הדשן מעל המזבח, כי דרך בנין פעל
 להורות לפעמים על הפך הפעלה, כמו את סוביהם תעקר, לא תשאיר להם עקר וכן רבים:
 את המזבח, למעלה (פסוק י"א) אמר ועל מזבח הזהב, שהוא מזבח הפנימי ועתה
 ידבר אמזבח החיצון שהוא מזבח הנחשת ואין נורף לפרש מלת נחשת: (יד) ושמו בדיו,
 בעטנותיו: (טו) וכלה אהרן

במדבר ד

תרגום אשכנזי ב

הַחֶשֶׁשׁ וְשָׁמוֹ בְּדִיּוֹ: טו וְכִלְיָה
אֶהְרֹן וּבָנָיו לְכַסֵּת אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וְאֶת־כָּרְכְּוֵי הַקֹּדֶשׁ בְּנֹסַע
הַמִּחְנֶה וְאֶהְרִיכֵן יָבֹאוּ בְנֵי־
קָהָת לְשֵׂאת וְרֵאֲיָעוּ אֶל־
הַקֹּדֶשׁ וּמָתוּ אֱלֹהֵי מִשְׁאֵל בְּנֵי־
קָהָת בְּאֹהֶר מוֹעֵד: טז וּפְקֻדַת
אֶלְעָזָר בֶּן־אֶהְרֹן הַכֹּהֵן שָׁמוֹן

המאור

פֶּאָן חֶשֶׁשׁ עֵלְל דְּאָרִיבֵעַר
בְּרִיטְעֵן: אֹנֵד דִּיא שְׁטאַנגען
אַנְלֵעֵנען: (טו) ווען דאָז
לאַגער אויפֿברעכען זאָלל,
וְאָ מוֹס אֶהְרֹן אֹנֵד זײַנע
זאָהנע ערוֹט דאָז אײַנוויקעלן
דען הייליגטהוֹמוֹ אֹנֵד אַללעֵר
הייליגען געראַטעֶה געענדִיגט
האַבען, דערנאַך זאָללען
דיא קינדער קהת הערכִיִיא־
קאַממען, אום צו טראַגען:
דאַמיט זיא דאָז הייליגטהוֹם
ניכֵט אונמיטטעֶל באַר אַף
רידערען אֹנֵד שטערבען:
דיזען אַיזט דאָז טראַגע־

געשאַפֿט דער קינדער קהת ביי'ם שטיפֿטוצעלטע: (טז) אלעזר זאָהן דען פֿרויטערז
אֶהְרֹן הָאָמְטע דִּיא אויפֿניכֵט

תרגום אונקלוס

רש"י

וַיִּשְׁוֹן אֶרִיחוֹהִי: (טו) וַיִּשְׁיִצִי אֶהְרֹן
וּבְנֵיהִי לְכַסְּאָהּ יַת קֹדֶשׁ וַיִּתְּכֵל־
בְּנֵי קֹדֶשׁא בְּמִיטֵל מְשֻׁרֵיתָא וּבְתַר
בֶּן־עֵלֹן בְּנֵי קָהָת לְמִיטֵל וְלֹא יִקְרְבוּן
לְקֹדֶשׁא וְלֹא יִמּוֹתוּן אִילִין מִמִּטֵּל
בְּנֵי קָהָת בְּמִשְׁכַּן זְמַנָּא: (טז) וְדִימְסִיר
לְאֶלְעָזָר בֶּן־אֶהְרֹן בְּהֵנָּא מִשְׁחָא
דִּאנְחֵרוֹתָא

שמות כ"ג) והן של כנסת ובהן מכבדין את
הדשן מעל המזבח: (טו) לכסות את הקדש.
הארון והמזבח: ואת כל כלי הקדש המנורה
וכלי שרת: ומתו. שאם יגעו חייבין מיתה
בידי שמים: (טז) ופקדת אלעזר. שהוא
ממונה עליהם לשאת אותם. שמן וקטרת ושמן
המשחה ומנחת התמיד עליו מוטל לכוות ולחזק
ולהקריב בעת חנייתן: פקודת כל המשכן.
ועוד היה ממונה על משא בני קהת לכוות איש
על עבודתו ועל משאו והוא המשכן וכל אשר
בו כל הסדורים למעלה בפרשה זו אבל משא
בני

באור

אֶהְרֹן וּבָנָיו וְגו' בְּנֹסַע הַמִּחְנֶה, אַחַר נְסִיעַת מַחֲנֵה יְהוּדָה, כַּמ"ט בְּפֶרֶשֶׁת צִהְלֵתְךָ
וַעֲמִישׁ"ל (ב' י'): וְכִלְיָה, מוֹרֵכֵב מֵעֵבֶר וְעֵתִיד, ר"ל שִׁיְהִי עֵבֶר צֵעֵתִיד, יִכֵּן הוֹעֵתֵךְ בְּל"א:
לְכַסּוֹת אֶת הַקֹּדֶשׁ, הָאֶרֶץ וְהַמִּזְבֵּחַ: וְאֵת כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ, הַמְנֹרֶה וְכָל־כְּלֵי הַשֵּׁרֶת:
וְלֹא יִגְעוּ, כִּדִּי שְׂלֹא יִגְעוּ הַקֹּדֶשׁ עֲנֻמוֹ טֵרַם יִכְסוּהוּ וַיִּבְאוּ עִי"ז לְחִיּוֹב מִיתָה, לִכְן
הוֹהִירַם שְׂלֹא יִקְרְבוּ לְשֵׂאת עַד אַחַר שְׂכֵלֵה אֶהְרֹן וּבָנָיו לְכַסּוֹתָם: (טז) וּפְקֻדַת אֶלְעָזָר,
צִוְאוֹתוֹ הַמְנִיחֵה אֶלְעָזָר מִמּוֹנֵה עֲלֵיהֶן הֵם הַמְצֻוֵּאִים בְּסֻמוֹךְ: שָׁמוֹן הַמְאֹר, לְדַעַת רִשׁוֹ
שֶׁהִ' מִמּוֹנֵה עֲלֵיהֶם לְשֵׂאת אֹתָם, וְדַעַת הַרְאֵב"ע וְהַרְמַב"ן שֶׁהִי אֶלְעָזָר פְּקִיד עֲלֵיהֶן וְנוֹתֵן
אֹתָן לִיד בְּנֵי קָהָת אֲשֶׁר יִבְחַר בָּהֶם בְּזִרְיוֹת וְחִסְדוֹת וְהֵם יִשְׂאוּ אֹתָם, וְבַהֲקִים אֶת הַמְּשַׁכֵּן
יִחְזְרוּם לִידוֹ, כִּי לֹא הוֹכִיר בְּאֶלְעָזָר וְכֵּאֵל כְּמוֹ בְּלוֹיִם: פְּקֻדַת כָּל הַמְּשַׁכֵּן וְגו', עוֹד הִי
מִמּוֹנֵה עַל מִשְׁאֵל בְּנֵי קָהָת לְכוֹת אִישׁ עַל עֲבוֹדָתוֹ וְעַל מִשְׁאוֹ וְהוּא הַמְּשַׁכֵּן וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ כָּל־הַסְּדוּרִים
לְמַעַל בְּפֶרֶשֶׁה זוֹ, אֲבָל מִשְׁאֵל בְּנֵי גֵרְשׁוֹן וּמִרְכֵי־שִׁיבֵה מִקֹּדֶשׁ הַקֹּדֶשִׁים עַל־פִּי אִיתְמַר הִ' כַּמ"ט
בְּפֶרֶשֶׁת

הַמֵּאוֹר וְקִטְרֵת הַסַּמִּים וּמִנְחַת
 הַתָּמִיד וְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה פְּקֻדֹת
 כָּל-הַמִּשְׁכָּן וְכָל-אֲשֶׁר-בּוֹ
 בְּקֹדֶשׁ וּבְכָלֵיּוֹ : פ ספסיר
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה וְאֶל-
 אֶהֱרֹן לֵאמֹר : יח אֶל-תְּכַרְתוּ
 אֶת-שֶׁבֶט מִשְׁפַּחַת הַקְּהֵלִיתִי
 מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם : יט וְזֹאת יַעֲשׂוּ
 לָהֶם וְחָיו וְלֹא יָמוּתוּ בְּגִשְׁתָּם
 את

איבער דאן אעל צום לויטען ,
 דאן רייטער ווערק , דאן מאַג
 ליכע אפפער , אונד דאן
 זאל באעל : אויסער דער
 אבעראוישיכט איבער דיא
 גאנצע וואהנונג אונד וואן
 דרינען איזט , דאן הייליגטום
 אונד זיינע געראטודע :
 (י) פערנער רעדעטע דער
 עוויגע מיט משה אונד אהרן ,
 אונד שפראך : (יח) לאסט
 דען שטאם דער קההישן גע-
 שלעטער : אונטער דען
 לויס ניכט פערדעהבען :
 (יט) טהוט דויען מיט איהנען ,
 דאמיט זיא ערהאלטען

ווערדען , אונד ניכט שטערבען ,

תרגום אונקלוס

ר ש"י

בני גרשון ומררי שאינה מקדש הקדשים על פי
 איתמר היה כמו שכתוב בפרשת נשא: (יח) אל
 משכנא וְכָל-דְּרֹוֹתֵיהּ בְּקֹדֶשׁא וּבְכַמְנוֹתֵיהּ : (יט) וּמְלִיל יי עם משה
 וְלֹא-תִכְרְתוּ לְמִימְרֵי : (יח) לֹא-תִשְׁחָצוּן וְתִשְׁבַּטְוּ קֶהֱלִיתִי מִתּוֹךְ לְוִיָּאִי : (יט) וְזֹאת
 עֲבִידוּ לְחַיּוּ וְיִיחַיו וְלֹא יָמוּתוּ בְּגִשְׁתָּם בְּמִקְרָבָהוֹן לְקֹדֶשׁא קודשיא

באור

בפרשת נשא. (רש"י), ודלא כדעת הראב"ע ח"ל כיון שכל נוסח פקודות המשכן וכל כליו עם
 אסיו איתמר רק לגדל מעלת אלעזר היה הוא פקיד על השמן הקטרת והמנחה לבדו ע"כ, יראה
 שדעתו שאלעזר השתתף עם איתמר, גם בפקודות משא בני גרשון ומררי, ולכן תפס עליו
 הרמב"ן ח"ל ואינו נכון כי הכתוב אושר ביד איתמר (לבד, ואין לאלעזר עמוס פקודות
 במשמרת בני גרשון ומררי), ופי' בכאן בקדש ובכליו, וכן אמר למעלה ונשיא נשיאי הלוי אלעזר
 בן אהרן הכהן פקדת שמרי משמרת הקדש, כלומר נשיא פקדת משמרת הקדש שהם רק הכלים
 הנתונים ביד בני קהת, לכן דעת הרמב"ן כי בקדש ובכליו הוא ביאור על פקודת כל המשכן,
 וביאור הכתוב כך הוא, כי פקודת שמן המאור והקטרת והמנחה ושמן ופקודת כל המשכן,
 דהיינו בקדש ובכליו ה"ל בדברים המקודשים יותר והם הכלים הנתונים ביד בני קהת, את כל
 זאת היתה תחת משמרת אלעזר, כמו שאיתמר לבדו היה גוזר על בני גרשון ומררי למסור לכל
 אחד כליו בנסוע המשכן, ובקמתו יחזיר כל אחד כליו לידו, אלא שאלבד שהיה אלעזר גוזר
 על בני קהת היה גם כן נשיא על כל שלשה בתי אבות הלויס, ע"כ, וכן הוא דעת רש"י בפירושו
 סוף המקרא הזה, כי בפירושו תחלת הכתוב בענין פקודת שמן המאור ימאן הרמב"ן בפ"י רש"י,
 כאשר הבאתי דבריהם למעלה: (יח) אל חבריהו, הנוכחים הם משה ואהרן וכו' להם
 שלא יגרמו מיתה לבני קהת כמו שיבאר בסמוך, ולז' הוזהר לוחם גם על בני גרשון ומררי לפי
 שלא היתה עבודתם כדברים המקודשים כל כך ולא יתחייבו מיתה על הגיעה כמו במשא בני
 קהת

במדבר נשא ד

תרגום אשכנזי כא

את־קֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים אֶהְרֶן וּבָנָיו
יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ
עַל־עֲבֹדָתוֹ וְאֶל־מִשְׁאָו: כ וְלֹא־
יָבֹאוּ לִרְאוֹת כְּבָלַע אֶת־הַקֹּדֶשׁ
וּמָתוּ: פ סדר נשא

ווען זיא דעם אללערהייליגן-
טען זיך נאָהען: אהרן אונד
זיינע זאָהנע זאללען צוערשט
הוינין געהן, אונד איינעם
יערען זיינע פֿערריכטונג אונד
זיינע לאַזט אַנווייזען: (כ) זיא
אַבער לאַסט ניכט דהינין
געהן, צו שויען, ווען דאָז
הייליגטהום איינגעהיילט
וויירד, זיא ווערען דען
טאָרען זיין:

(כא) פֿערנער רעדעטע דער
עוויגע מיט משה, אונד

שפראך: (כב) נים אויך דיא אַנצאָהל דער קינד־גרשון אויף: נאך

כא וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר:
כב נָשָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גִרְשׁוֹן
גם

תרגום אונקלוס

רש"י

תכריתו. אל תגרמו להם שימותו: (כ) ולא
יבואו לראו' כבלע את הקדש. לתוך כרתק שלו
כמו שפירש למעלה בפרשה זו ופרשו עליו בנד
פלוני וכסו אותו במכסה פלוני ובלוע שלו זהו
כסויו:

(כב) נשא את ראש בני גרשון גם הם.
כמו שכותיק על בני קהת
לראות כמה יש שהגיעו לכלל עבודה:
את

קוד־שִׂיא אֶהְרֶן וּבָנָיו יַעֲלוּן וַיִּמְנֹן
יִתְהוֹן גִּבּוֹר גִּבּוֹר עַל־פּוֹלְחָנֵיהָ
וְלִמְטוּלֵיהָ: (כ) וְלֹא־יַעֲלוּן לְמַתָּוֵי
בְּדַ מְכַסּוֹן יֵת מְנֵי קוֹדֶשׁ וְלֹא יִמּוּתוּן:
(כא) וְשִׁלִּיל יֵי עִם מֹשֶׁה לְמִימָר:
(כב) קַבֵּל יִתְחַוֶּשְׁבֵן בְּנֵי גִרְשׁוֹן
אף

באור

קהת: (יט) וחיו, יוסיפו חיים: ולא ימותו, בזכות, והעם כי אם ישמרו יקבלו שכר
ואם לא יעבדו כי יתכן שלא יעבדו על כן ולא ימותו. (ראש"ע), ולפי פשוטו יתכן שהיא כפולת
ענין לתוספת ביאור: אהרן ובניו יבאו ושמו אותם וגו', הם יתעסקו בהורדת המשכן
והכלים ולכסות כל אחד ואחד עם הבגדים והמכסאות כמבואר בפרש' שלמעלה, וכאשר תשלים
המלאכה הזאת ואז ישאום הקהתים: (ב) ולא יבאו לראות כבלע וגו', רש"י וראש"ע בסוף
דבריו פירשו מלת כבלע לשון כיסוי, וכן תרגם אונקלוס, ופירושו שלא יבאו הקהתים לראות
את הקדש בעת שנותני' הקודש וכליו או הכסוי שהוא כבלע בתוכו, וכן פי' הרד"ק בשרשים, וכן
הועתק בל"א, והראש"ם פי' שהוא לשון סתירה כשסותרין את ההיכל ה' כגלה ואם יראו ימותו,
כמו שמנינו באנשי בית שמש כי ראובארוה' (שמואל א' ו' י"ט), כמו בלע ה' (איכה ב' ב'),
ודרך אורחותיק בלעו (ישעיה ג' י"ב) עכ"ד, וכן פי' הראש"ע בעתחלת דבריו, אמנם כל לשון
סתירה והסרה שבהוראת השרש הזה הם כלם לשון השחתה מה שאין כן הכונה בסתירת המשכן
בנסעו שלא היתה כאן כונת השחתה, אבל הכונה לחזור ולהקימו במקום סמותו, לכן הותר
בכך בזה כמו שפירשתי:

(כב) נשא את ראש בני גרשון גם הם, לפי שהפסיק למעלה בפרשה אל תכריתו
הוכרך עתה לכנות גם על בני גרשון שימנה גם אותם, משא"כ בבני מר
האמור בסמוך בלי הפסק בנייהם לא הוכרך עוד לכפול הכוונ' ולומר נשא את ראש בני
(4) ו א א 6 I א א

השאלה

נאך איהרען פאמיליען
 אונד געשלעכטערן: (כג) פאן
 דרייסיג יארהרען אן אונד
 דריבער, ביז צום פונפציגן
 טען יארהרע, זאלל'ט דו
 זיא מוזטערן: זאללען וואו
 צום דינוטע טיכטיג איזט,
 אונד ארבייט פערריכטען
 קאן, ביי'ם שטיפטזעלטע:
 (כד) דיזען איזט דו ארבייט
 דער גרשונשן געשלעכטער:
 וואו זיא נעמליך צו טהון אונד
 צו טראגען האבען: (כה) זיא
 טראגען דו טעפפיקע דער
 וואהנינג אונד דען שטיפטזע-
 צעלטו, דען איבערצוג, אונד
 דו אבערוטע דעקע פאן
 החשפעלל: אונד דען פאר-
 האנג פאר דעם איינגאנגע
 דען שטיפטזעלטו: (כו) דו
 אומהאנגע דען פארהאפן,
 דען פארדואנג פאר דעם
 איינגאנגע אים טראגע
 דען

גם זהם לבית אברהם
 למשפחתם: כג מִבֵּן שְׁלֹשִׁים
 שָׁנָה וּמֵעֵלָה עַד בֵּן חֲמִשִּׁים
 שָׁנָה תִּפְקַד אוֹתָם בְּרֵהֲבֵא
 לְצִבָּא צִבָּא לְעֶבֶד עֲבֹדָה
 בְּאֵהָל מוֹעֵד: כד וְאֵת עֲבֹדַת
 מִשְׁפַּחַת הַגֵּר שְׁנֵי לְעֶבֶד
 וְלִמְשָׁא: כה וְנִשְׂאוּ אֶת־יְרֵיעַת
 הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
 מִכִּסֵּהוּ וּמִכִּסֵּה הַתְּחָשׁ אֲשֶׁר
 עָלָיו מִלְמַעְלָה וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח
 אֹהֶל מוֹעֵד: כו וְאֵת קַרְעֵי
 הַחֲצֵר וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח שַׁעַר

החצר

רש"י

תרגום אונקלוס

(כה) את יריעות המשכן עשר התחתונות:
 זאת זהל מועד. יריעות עזים העשויות לשהל
 עליו: מכסהו: עורות אילים מזרמים:
 (כו) מסך פתח. וילון המזרחי: אשר על
 המשכן. כלומר הקלעים והמסך של חצר
 הסוככים ומגינים על המשכן ועל מזבח
 הקטרת

אף אנון לבית אברהם וירשיתחון:
 (כג) מִבֵּן תְּלָתֵין שְׁנֵין וּלְעֵילָא עַד בֵּר
 חֲמִשִּׁין שְׁנֵין תִּמְנֵי יתחון כל דאתי
 לתילא חילא למפלח פולחנא במשכן
 זמנא: (כד) דין פולחן ודעית גרשון

למפלח ולמיטל: (כה) ויטלון יתיריעת משכנא ויתמשבן זמנא חופאיה
 וחופאה דמסגנא די עלוהי מלעילא וית פרסא דתרע משכן זמנא: (כו) וית
 סרגי דרתא וית פרסא דמעלנא דתרע

דרתא

באור

נשא, המקור במקום כווי כמו זכור ושומר: (כג) לצבא צבא, להתאסף בצבא הלויים
 לעבוד עבודה וסוף האמורה בפסוק הסמוך: (כה) את יריעה המשכן, כאן מנאר מה
 שחזר לנעל' (ג' כ"ה) המשכן שהיו יריעו' המשכן וכן התחתונות הנראות בתוך המשכן והאהל
 הן יריעות עזים העשויות לשהל עליהן: ואת מסך פתח וגו', הוא הילון שבמזרח שלא הי' שם

קדשים

ההוא
 המון
 ואת
 אשו
 פי א
 בני
 עבד
 במע
 כח זא
 והגו
 ומש
 קינדער
 דרתא
 סחור
 בני פ
 ויפלה
 נלבלי
 זרע
 קדשים
 ומגינים
 והמסך
 להון,
 כי הענ
 עסקיו
 ואת כל
 (רמב"ן)
 ע"פ מנ
 זשא כל

החצר אשר על המשכן ועל
 המזבח סביב ואת מיתריהם
 ואת כל כלי עבדתם ואת כל
 אשר יעשה להם ועבדו: כי על
 פי אהרן ובניו תהיה כל עבדת
 בני הגרשני לכל משאם ולכל
 עבדתם ופקדתם עליהם
 במשמרת את כל משאם:
 כי זאת עבדת משפחת בני
 הגרשני באהל מועד
 ומשמרתם ביד איתמר בן

דעו פארדאפון, ווערלכער
 דיא ווארונג אונד דען
 אלטאר אומנוכט, דיא
 שטריקע אונד אללען גע-
 ראטהע, דאן דאצוגעברויכט
 ווירד: וואן דאכייא צו טהון
 איזט, זאללען זיא פערריכט
 טען: (כז) נאך דעם בע-
 פעהלע אהרן אונד זיינער
 זאהנע זאלל דיא ארבייט
 דער גרשונשן קינדער איין-
 געריכטעט ווערדען, וואן זיא
 צו טראגען אונד צו טהון
 האבען: אונד איהר זאללט
 איהנען אללען וואן זיא צו
 טראגען האבען, צור רוט
 אנפערטרויאען: (כח) דיועז
 איזט דיא פערריכטונג דער
 געשלעכטער דער גרשונשן

קינדער, ביים שטיפטזעלמע: דיא פערזאלטונג שטעהט אונטער דער אויפזיכט
 איתמר זאהנע

תרגום אונקלוס

רש"י

דרתא די על-משכנא ועל מדבכא
 סחור סחור וית אטוניחון וית כל-
 בני פולחנהון וית כל דיתמסר להון
 ויפלהון: (כו) על-מימרא אהרן ובניו יהי כל-פולחן בני גרשון לכל מטלהון
 ולכל-פולחנהון ותמנון עליהון במטרא ית כל-מטלהון: (כח) דין פולחן
 זרעית בני גרשון במשכן זימנא ומטרתהון בידא דאיתמר בר אהרן

הנחשת סביב: ואת כל אשר יעשה להם
 כתרגומי ית כל דיתמסר להון לבני גרשון:
 (כו) על פי אהרן ובניו. ואיזה מהנשים ממונה
 עליהם

באור

קדשים: (כו) אשר על המשכן ועל המזבח, כלומר הקלעים והמסך של חצר הסוככים
 ומנינים על המשכן ועל מזבח הנחשת סביב. (רש"י), וכונתו שאלת אשר שנה אל הקלעים
 והמסך שזכר, שהן מנינות על המשכן סביב: ואח כל אשר יעשה להם, ת"א ית כל דיתמסר
 להון, ודעתו שכנוי להם מוסב על בני גרשון ובאורו ואת כל המעשה המושלת עליהם יעבדו,
 כי העסק המושל על האדם לעשותו נקרא מעשה, כמו ומעשה בכרמל (ש"א כ"ה ב'), ר"ל
 עסקיו, והיותו נכון שאלת להם מוסבה על המשכן והמזבח הנזכרים בספוק זה, וכן פירשו
 ואת כל אשר יעשה לכלי המשכן ולמזבח, כי כלים רבים היו, הכל יהיה בעבודת בני גרשון.
 (רמב"ן וראב"ע): (כו) על פי אהרן ובניו תהיה, באורו שכל עבודת משא בני הגרשני תהיה
 ע"פ מצות אהרן ולעור שהי' נשיא על כל כלים כח"ש למעלה (ט"ו) שהם ימנו פלוני מבני גרשון
 יא כל פלוני וכן כלם, ואח"כ אמר ומשמרתם ביד איתמר, שהוא היה גזבר עליהם שיעשו
 כמצות

דען פריטערן אהרן :
 (כט) דיא קינדער מררי
 זאללזט דוא מוזטערן נאך
 איהרען געשלעכטערן אונד
 פאמיליען : (ל) פאן דרייסיג
 יאהרען אן אונד דריבער ביז
 צום פונפציגטן יאהרע זאלזט
 דוא זיא מוזטערן : וואו צום
 דינטע טויגט , דען דינט
 דען שטיפטזעלטז צו פער-
 ריכטען : (לא) דיזען איזט
 איהרע פערריכטונג וואו זיא
 נעמליך טראגען אדער זאנט
 ביים שטיפטזעל טע טהון
 זאללען . דיא ברעטטער דער
 וואהנונג , דיא ריגעל , דיא
 זיילען אונד דיא פיסע :
 (לב) דיא זיילען דען פארהאפן
 אומהער , דיא פיסע , נאגעל
 אונד שטריקע געכוט

אהרן הכהן : ס כט בני מררי
 למשפחתם לבית אבתם
 תפקד אתם : ל מבן שלשים
 שנה ומעלה ועד בן חמשים
 שנה תפקדם כרהבא לצבא
 לעבד את עבדת אהל מועד :
 לא וזאת משמרת משאם לכל
 עבדתם באהל מועד קרשי
 המשכן ובריהיו ועמודיו
 ואדניו : לב ועמודי החצר סביב
 ואדניהם ויתרתם ומיתריהם
 לכל

רשי

חרגום אונקלוס

עליהם ביד איתמר בן אהרן הכהן :
 (לב) ויתדות ומיתריהם של עמודים שהרי
 יתדות ומיתרי הקלעים במשא בני גרשון היו
 ויתדות ומיתרים היו ליריעות ולקלעים
 מלמטה שלא תגביהם הרוח ויתדות ומיתרים
 היו לעמודים סביב לתלות בהם הקלעים
 בשפתם העליונה בכלונסות וקונדסין כמו
 שכתוב

אהרן כהנא : (כט) בני מררי לזרעיתיהון
 לבית אבהתהון תמני יתהון : (ל) מכר
 תלתין שנין ולעילא ועד בר חמשין
 שנין תמננון כל דאתי לחילא למפלח
 ית פולחן משכן ומנא : (לא) ודא
 מטרת מטולתהון לכל פולחנהון
 פמשכן ומנא דפי משכןא ועברוהי ועמודוהי ומכבוהי : (לב) ועמודי דהרתא
 סחור סחור ומכבוהון ומסביהון ואמוניהון
 לכל

באור

כמות אהרן ולעזר ובהקים המשכן יחזירו הכלים לידן וכן נשא בני מררי ועבודתם היתה ג"כ
 כמות אהרן ולעזר אלא שאיתמר היה גזבר עליהם : (לב) ויהרדם ומיחרוהם , של
 העמודים כי היתדות ומיתרי הקלעים במשא בני גרשון היה והן היו בשפת הקלעים למטה שלא
 תגביהם הרוח וכאן הוא מדבר מיתדות ומיתרי העמודים לתלות בהן הקלעים לשפתם העליונה
 והן היו במשא בני מררי (רש"י) : ובשמה תפקדו את כלי משמרת משאם , סיפקד ביד כל
 איש במספר שנות לגלגלתם כלי משאם יאמר איש פלוני שאין הקדשים כך במספר איש פלוני
 מן הנביתים או העמודים כך במספר , והיתה זאת גם במשא בני גרשון והזכיר בבני מררי
 בעבור

לְכָל-כְּלִיָּהֶם וּלְכָל עֲבֹדָתָם
 וּבִשְׁמֵרַת תִּפְקְדוֹ אֶת-כָּלִי
 מִשְׁמֵרַת מִשְׁאֵם: ^{לג} וְאֵת עֲבֹדַת
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מִרְיָי לְכָל-
 עֲבֹדָתָם בְּאֶהֱל מוֹעֵד בְּיַד
 אִיתָמָר בֶּן-אֶהֱרֹן הַזֹּכֵהֵן:
 לֵד וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן וְנָשֵׂאֵי
 הַזֹּעֵדָה אֶת-בְּנֵי הַיְקוֹדוֹתַי
 לְמִשְׁפַּחָתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם:
 לֹא מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּמֵעַל הַוֹעֵד
 בֶּן-חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל-הַבָּא לְצִבָּא
 לְעֲבֹדָה בְּאֶהֱל מוֹעֵד: ^{לו} וַיְהִי
 פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפַּחָתָם אֲלֵפִים
 שֶׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים: ^{לז} לֹא אֵלֶּה
 פְּקוּדֵי מִשְׁפַּחַת הַיְקוֹדוֹתַי כָּל-
 הָעֵבֶד בְּאֶהֱל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקֹד
 מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן עַל-פִּי יְהוָה בְּיַד-
 מֹשֶׁה

נעבדו אלהם וכל עבודתם
 ושמרתם את כל
 משמרת משאם: ^{לג} ואת עבודת
 משפחת בני מיריאי לכל
 עבודתם באהל מועד ביד
 איתמר בן אהרן הזכה:
 לד ופקד משה ואהרן ונשיאי
 הזעדה את בני היקודותי
 למשפחתם ולבית אבותם:
 לא מבן שלשים שנה ומעלה
 ועד בן חמשים שנה כל
 הבא לצבא
 לעבודה באהל מועד: ^{לו} והיה
 פקדיהם למשפחתם אלפים
 שבע מאות וחמשים: ^{לז} לא
 אלה פקודי משפחת
 היקודותי כל
 העבד באהל מועד אשר
 פקד משה ואהרן על פי
 יהוה ביד
 משה

פֶּעֶרְרִיכְטוֹנַג הָאָטְטֶען: וועלכע משה אונד אהרן, אויף בעפעהל דעז עוויגען דורך

תרגום אונקלוס

לְכָל מְנִיָּהוֹן וּלְכָל פּוֹלְחָנְהוֹן וּבִשְׁמֵרַתוֹן תִּמְנִיֵּן יַת מְנִי מִטְרַת מַטְוִלָהוֹן: ^{לג} הָיִן
 פְּלִחוֹן זֹרְעִית בְּנֵי מִרְיָי לְכָל-פּוֹלְחָנְהוֹן בְּמִשְׁפַּן זְמַנָּא בִּידָא דְאִיתָמָר בֶּר אֶהֱרֹן
 בְּהֵנָּא: ^{לד} וּמְנָא מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן וּרְבִרְכֵי כְּנִשְׁתָּא יַת-בְּנֵי קַהֲת לְזֹרְעִיתְהוֹן וּלְבֵית
 אֲבֹתְהוֹן: ^{לה} טַבַּר תְּלַתִּין שְׁנִין וְלַעִילָא זְעַר בֶּר חֲמִשִּׁין שְׁנִין כָּל דְאָתִי לְחִילָא
 לְפּוֹלְחָנָא בְּמִשְׁפַּן זְמַנָּא: ^{לו} וְהָוּ מְנִיָּהוֹן לְזֹרְעִיתְהוֹן תְּרִין אֲלָפִין שְׁבַע מֵאָה
 וַחֲמִשִּׁין: ^{לז} אֲלִין מְנִיָּהוֹן זֹרְעִית קַהֲת כָּל דְפִלַּח בְּמִשְׁפַּן זְמַנָּא דִּי מְנָא מֹשֶׁה
 וְאֶהֱרֹן עַל מִיטְרָא דִּי בִידָא

דמשה

משה : ס שני לה ופקודי בני
 גרשון למשפחותם ולבית
 אבתם : לט מבן שלשים שנה
 ומעלה ועד בן חמשים שנה
 כל הבא לצבא לעבדה באהל
 מועד : " ויהיו פקדיהם
 למשפחותם לבית אבתם
 אלפים ושלש מאות ושלשים :
 מא אלה פקודי משפחת בני
 גרשון כל העבד באהל מועד
 אשר פקד משה ואהרן על פי
 יהוה : מב ופקודי משפחת בני
 מררי למשפחותם לבית
 אבתם : מג מבן שלשים שנה
 ומעלה ועד בן חמשים שנה
 כל הבא לצבא לעבדה באהל

משה געמוזטערט האטמען :
 (לח) דיא געמוזטערטן דער
 קינדער גרשון : נאך איהרען
 געשלעכטן אונד פאמיליען :
 (לט) פאם דרייסיגסטן יאהרע
 אן אונד דריבער ביו צום
 פונפציגסטען יאהרע : ווער
 צום דינזטע טויגט , צור
 ארבייט ביים שטיפטזעלע
 טע : (מ) דיזע געמוזטערטען
 נאך געשלעכטען אונד
 פאמיליען ווארען אן דער
 צאהל : צווייא טויזענד זעכו
 הונדערט אונד דרייסיג :
 (מא) זא פיל ווארען דער
 געמוזטערטן פאם געשלעכט
 טע דער קינדער גרשון ,
 וואו ביים שטיפטזעלעטע
 פערריכטונג האטמען : וועלכע
 משה אונד אהרן אויף בע
 פעהל דעז עוויגן געמוזטערט :
 (מב) דיא געמוזטערטן דער
 געשלעכט דער מררישן
 קינדער נאך געשלעכטען
 אונד פאמיליען : (מג) פאם
 דרייאסיגסטען יאהרע אן
 אונד דריבער ביו צום פונפ
 ציגסטען יאהרע : ווער צום
 דינזטע טויגט , ביים שטיפטזעלעטע ארבייט

מועד
15

דינזטע טויגט , ביים שטיפטזעלעטע ארבייט

תרגום אונקלוס

דמשה : (לח) ומניני בני גרשון לזרעיתיהון ולבית אבתהון : (לט) מברתלתין
 שנין ולעלא ועד בר חמשים שנין כל דאתי לחילא לפולחנא במשכון זמנא :
 (מ) והיו מניניהון לזרעיתיהון לבית אבתהון תרין אלפין ושית מאה ותלתין :
 (מא) אליו מניני זרעית בני גרשון כל דפלח במשכון זמנא די מנא משה ואהרן
 על מיטרא דיי : (מב) ומניני זרעית בני מררי לזרעיתיהון לבית אבתהון :
 (מג) מברתלתין שנין ולעלא ועד בר חמשים שנין כל דאתי לחילא לפולחנא
 במשכון

זמנא

מוֹעֵד : מִד וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם
 לְמִשְׁפַּחְתָּם שְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
 וּמֵאֲתָיִים : מִס אֱלֹהֵי פְקוּדֵי
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי מִרְדֵי אֲשֶׁר פָּקַד
 מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־
 מֹשֶׁה : מִו כָּל־הַפְּקוּדִים אֲשֶׁר
 פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשֵׂי־
 יִשְׂרָאֵל אֶת־הַלְוִיִּם לְמִשְׁפַּחְתָּם
 וּלְבֵית אֲבֹתָם : מִי מִבְּנֵי שְׁלֹשִׁים
 שָׁנָה וּמַעֲלָה וְעַד בְּנֵי־חַמְשִׁים
 שָׁנָה כָּל־הַבָּא לְעֵבֶד עֲבֹדַת
 עֲבָדָה וְעֲבֹדַת מִשָּׂא בְּאֶהָרֶל

צו פֶּעֶרֶר־כֶּטֶעַן : (מד) דִּינֵעַ
 גַּעֲמוּזְטֶעֶרְטֵן נֶאָךְ אֵי־הֶרְעֵן
 גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶעֶרֶן וְוֶאָרְעֵן אֵן דַּעַר
 צֶאֱהֵל : דְרִיִּיא טוֹיזַעַנְד אֹונְד
 צוֹוִיִּיא הוֹנְדֶּרְט : (מס) זָאָ
 פִּיל וּוֶאָרְעֵן דַּעַר גַּעֲמוּזְטֶעֶר־
 טַעַן דַּעַר גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶעֶר דַּעַר
 מֶרְרִישֵׁן קִינְדֶּעֶר : חַעֲל־כַּע
 מוּשֶׁה אֹונְד אֵהֶרֶן , אֹוִיף
 בַּעֲפֶהֶרֶל דַּעַן עוֹוִיגַעַן דוּרְךְ
 מוּשֶׁה גַּעֲמוּזְטֶעֶרְט הַאָטְטֶעַן :
 (מ) אָלְלַע גַּעֲמוּזְטֶעֶרְטֵן צוֹ-
 זַאֲמֶעַן , דִּיא מוּשֶׁה אֵהֶרֶן
 אֹונְד דִּיא פִּירוּטֶעַן יִשְׂרָאֵלִין
 בִּיִּיא דַּעַן לוֹיִם גַּעֲמוּזְטֶעֶרְט :
 נֶאָךְ אֵי־הֶרְעֵן גַּעֲשֵׁלְעֶכְטֶעֶרֶן
 אֹונְד פֶּאָמִילִיעַן : (מז) פֶּאָם
 דְרִיִּיסִיגוּטֶעַן יֵאָהֶרַע אֵן אֹונְד
 דְרִיבֶּעֶר , בִּיז צוּם פִּוּנְפֶּצִיגוּ-
 טַעַן יֵאָהֶרַע : ווער אֵיִינַע
 אַרְבֵּיִיט פֶּעֶרֶר־כֶּטֶעַן אָדַעַר

טוער

איינע לאזט טראגען קאן ביים

רש"י

תרגום אונקלוס

זְמַנָּא : (מד) וַהֲוֹ מְנִינִיהוּן לְזִרְעֵיתָהוּן
 תִּלְתָּא אֲלָפִין וּמֵאָתָו : (מס) אֲלִין
 מְנִינִי זִרְעֵית בְּנֵי מִרְדֵי דִי טְנָא טְשָׁה
 וְאַהֲרֹן עַל מִיטְבָּא דִּי בִידָא דְמֹשֶׁה : (מ) כָּל מְנִינִיא דִי מְנָא מֹשֶׁה
 וְאַהֲרֹן וּרְבֵרְבֵי יִשְׂרָאֵל יֵת לִיּוֹאִי לְזִרְעֵיתָהוּן וּלְבֵית אֲבֹהֵתָהוּן : (מז) מִפְּר
 תִּלְתִּין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד כֶּר חֲמִשִּׁין שְׁנִין כָּל דְאָתִי לְמַפְלַח פּוּלְחָן פּוּלְחָנָא
 וּפּוּלְחָן טַטוּל בְּמִשְׁפָּן

באור

בעבוד כוזב משאם שלא יקל אחד ממשאו ויטיל על חברו (הרמב"ן) : (מו) כל הפקדים אשר
 פקד משה ואהרן, הפסוק הזה הוא טשא המאמר להפסוק הסמוך אחריו, להודיע שכל
 הפקודים האלה לא היו פחות מבן שלשים שנה : (מז) עבדות עבדה, הוא השיר במלכות
 ובכורות שהיא עבודה לעבודה אחרת (רש"י), וגם יתכן לדעתי שהכתוב בא לכלול במנין
 הזה גם אהרן ובניו, לכן אמר כל הבא לעבוד עבודת עבודה שהם אהרן ובניו שלא היה להם
 עבודת משא כי אם להגות ולכות על משא שלשת בתי האבות, ועבודת משא הם בני גרשון קהת
 ומררי כלם הם בכלל המספר, ולפי"ל לא הזכיר הכתוב כפולת הלשון הזה בכל אחד משלשה
 בתי אבות רק במקסר הכללי לבד, ועל דרך הפשט אינו סמיכות אמת, אבל ר"ל איזה עבודה

כיים שטיפטו צעלטע :
 (מח) צללע דיזע געמוזטער-
 טען צוזאממען ווארען אן
 דער צאהל: אכט טויזענד ,
 פינף הונדערט אונד אכציג :
 (מט) נאך דעם בעפעהלע
 דעו עוויגען דורך משה
 האטטע מאן יעדעם זיינע
 ארכיט אונד זיינע לאזט
 אנגעוויזען : אונד דיא מוזט-
 רונגען פערריכטעט , דיא
 דער עוויגע דעם משה
 בעפאהלען האטטע :
 ה (א) דער עוויגע רעדטע
 מיט משה אונד
 שפראך : (ב) געביהטע דען
 קינדערן ישראל'ן , דאס זיא
 אויז דעם לאגער שאפען ,

מועד : מח ויהיו פקדיהם שמנת
 אלפים וחמש מאות ושמונים :
 מט ערפי יהוה פקד אותם
 ביד משה איש איש על עבדתו
 וערמ שאו ופקדיו אשר צוה
 יהוה את משה : פ שלישי
 ה א וידבר יהוה אל משה
 לאמר : ג צו את בני ישראל
 וישלחו מן המהנה כרצרוע
 וכרזב וכל טמא לנפש :

מזכר

יערען אויזאטציגען , יעדען דער מיט דעם באזען פלום בעהאפטעט איזט :
 אדער זיך אן איינער לייכע פעראונרייניגט האט : עז

ר ש י

תרגום אונקלוס

כמשעו : (מט) ופקדיו אשר כזה ה' את
 משה ואלות הפקודים היו במנה מנן שלשים
 שנה ועד בן חמשים :
 ה (ב) זו את בני ישראל וגומר : פרשה
 זו נאמרה ביום שהוקם המשכן
 ושמנה פרשיות נאמרו בו ביום כדאית' במס'
 גיטין
 ה (א) ומליל יי עם משה למימר : (ג) פקד ית בני ישראל וישלחו מן
 משריטא כל דסגיר וכל דנאב וכל דמסאב לטמי גפשא דאנשא :

זמנא : (מח) והיו מניייהון תמניא
 אלפין וחמש מאה ותמנן : (מט) ער
 מימרא דיי מנא יתהון בידא דמשה
 גבר גבר על פולחניה ועל מטוליה
 ומניניה די פקד יי ית משה :

ה (א) ומליל יי עם משה למימר : (ג) פקד ית בני ישראל וישלחו מן
 משריטא כל דסגיר וכל דנאב וכל דמסאב לטמי גפשא דאנשא :

מדבר

באור

מן עבודות שהיו ולפיכך לא אמר עבודת העבודה בה"א הידיעה, וכן תרגם האשכנזי :
 (מח) ויהיו פקדיהם, בפסוק הזה מודיע סכום המנין כמה היה, לכן האתנח במלת
 פקדיהם שהיא הנושא כמ"ס למעלה : (מט) על פי ה' פקד אותם ביד משה, באורו על פי
 ה' ביד משה פקד אותם איש איש על עבודתו ועל משאו, ויהיה הוראת פקד בכאן לשון מנין
 שמה כל אחד מהלויים על משאו : ופקדיו, הוא לשון מנין, כמ"ס בפרטי הוראות השרש הזה
 בספרים הקודמים, והכתוב מודיע שהן המנין לבני לוי והן המספר והמנין של כל שנת ושנת
 את הכל עשו כאשר כזה ה' :

ה (ב) וישלחו מן המחנה, אשר שגדדו ונקבעו סדר המסות וסמיתן כזה לשלח העמא'
 מן המחנות : וישלחו, שלא מחנות היו אס בשעת סמיתן תוך הקלעים היא
 מסכה